

המחלקה לספרות משווה: קורסים בשנת תשע"ז

שם הקורס	פרטי הקורס	תיאור הקורס
החיים כסיפור 33-097-01	ד"ר אילה עמיר יום שני, 10:00 שנתי קורס חובה שנה א'	בקורס תוצג תורת הסיפור, כפי שהתגבשה בשיח על ספרות מן המאה הרביעית לפנה"ס דרך הסטרוקטורליזם והמחקרים הנרטולוגיים של שנות השישים והשבעים ועד ימינו. ייבדקו הנחות היסוד שלה והקשר שלה לחקר מערכות התרבות בכלל. בתוך כך יעסוק הקורס בשאלות כגון: מהו סיפור? אלו סוגי קשרים יש בו? אילו מבני זמן? מי מספר אותו וכיצד? מי רואה אותו? כיצד הוא מעצב מרחב? כיצד הוא מעביר דיבור, מחשבה ורגש? מהן עמדותיו הגלויות והסמויות? אילו סוגי סיפורים יש, ואילו צרכים הם משרתים? כיצד מושפע טקסט סיפורי מן הקונטקסט ההיסטורי שלו? אלה גלגולים עבר מושג הסיפור, או הנרטיב, בעשורים האחרונים? כל אלה ייבדקו תחילה בטקסטים סיפוריים במובהק, ואחר כך בטקסטים לא בדיוניים מתחומי ידע אחרים (היסטוריה, פסיכולוגיה, משפט), שהנרטיב מובלע בהם או פועל באופן סמוי. כן ניגע בשיעור בחקר הנרטיב בקולנוע.
תולדות הספרות 33-299-01-02	ד"ר ענת ברייר קופלוביץ יום חמישי 12:00 שנתי קורס חובה שנה א'	קורס זה מורכב משני חלקים: הרצאה ותרגיל פרונטאליים שבועיים שילוו בסדרת תרגילים מתוקשבים. בהרצאות ובתרגילים הפרונטאליים נעקוב אחר התפתחות הספרות המערבית, מן העת העתיקה ועד ספרות המאה ה-20 תוך שאנו מדגימים מטקסטים שונים. בתרגילים המתוקשבים נדגים התפתחויות אלו באופן ממוקד על ידי קריאת כתבים נבחרים מן הקנון הספרותי. מן היוצרים המרכזיים שנכיר: הומרוס, אובידיוס, ורגיליוס, כרטיאן דה טרואה, פטררקה, בוקצ'ו, שיקספיר, ראסין, מונטסקייה, וולטר, בודליר, ג'ין אוסטין, וורגי'ניה וולף.
החידה של קפקא 33-040-01	ד"ר מיכל בן-חורין יום ראשון, 12:00 שנתי	הפרגמנט של פרנץ קפקא על פרומתיאוס, הדמות המיתולוגית שהעניקה את האש לבני האדם, מעלה שאלה על הסיפור (מיתוס) והספרות בכלל, ותוך כך על המהלך הפרשני הקשור בתשוקה האנושית לפשר ולמובן. התשובה שמספק קפקא בפרגמנט זה, כמו גם באחרים, סבוכה. מטרת הקורס היא להציע קריאה כפולה: ראשית, התמקדות במבחר טקסטים מפרי עטו של קפקא, המדגימים מגוון של סוגיות פואטיות

<p>והרמנויטיות; שנית, התוודעות אל חיבורים מפרי עטם של יוצרים נוספים המתייחסים באופנים כאלה ואחרים אל הספרות של קפקא. נברר מה מעמדם של חיבורים אלה ביחס ליצירתו של קפקא, וכיצד הפנייה של היוצרים אל קפקא והדיאלוג עם יצירתו משרתת אותם ביצירתם שלהם.</p> <p>מעבר לחוויית הקריאה מטרת הקורס לאפשר למשתתפיו לפתח מיומנויות של פרשנות טקסט. זאת לצד הכרת מסורות של כתיבה וקריאה מן המחצית הראשונה והשנייה של המאה העשרים.</p>		
<p>הספרות הרוסית השפיעה השפעה רבה – אפשר אף לומר: מכרעת – על ספרות העולם במאה העשרים. במיוחד נכון הדבר בתחום השירה. אפשר לעקוב אחר השפעות אלה בתחום הספרות האמריקאית, הגרמנית, הלטינו-אמריקאית, וגם כמובן בתחום הספרות היהודית והישראלית.</p> <p>בסמינריון נעמוד על אופן השימוש הנראטיבי של בורחס בשיטות פילוסופיות מן המזרח והמערב, כלומר השילוב בין מיתוס ללוגוס, וכן תיבחן התייחסותו למערכות תיאורטיות אחרות כגון תיאולוגיה, מתמטיקה ופיזיקה.</p> <p>חקר ההשפעות הרוסיות על ספרות העולם משלב שימוש בשיטות מחקר חשובות בתחום זה: אינטרטקסטואליות מבית היוצר של יוליה קריסטבה, "חרדת ההשפעה" של הרולד בלום, "מות המחבר" של רונלד בארת' ועוד.</p>	<p>פרופ' רינה לפידוס יום ראשון, 16:00 סמינריון, שנתי</p>	<p>השפעות רוסיות 33-492-01</p>
<p>הקורס מציע לימוד, חקירה וחוויה בין-תחומיים (קריאה, האזנה, צפייה) דרך התרכזות במגוון יצירות מרפרטואר הרומנטיקה הגרמנית. מדובר בתקופה שנודעה ב"רוח המרד" והיציאה כנגד תפיסות שליטות באשר לטיבו של האדם (נאורות, בילדונג), תוך השחזה של כלי ביטוי ומבע כדוגמת האירוניה. מטרת הקורס לאפשר למשתתפיו להתוודע אל תקופה מרתקת ומאתגרת בתרבות הגרמנית. נשאל, בין היתר: מה יש באמנות הצלילים ההופך אותה הולמת לביטוי של רגשות וכיצד היא מאפשרת לסופרים לבחון באמצעותה את שיח האהבה על גילומיו השונים. דרך יצירות פרוזה, לידר ואופרה נבחן את "המחשבה הרומנטית" על אודות הזיקה בין מציאות ופנטזיה, מולדת ונדודים, שפיות ושיגעון, חיים ומוות</p>	<p>ד"ר מיכל בן-חורין יום ראשון, 14:00 סמ' א'</p>	<p>אגדה רומנטית 33-062-01</p>
<p>הרומנטיקה הגרמנית נודעה בזיקתה אל תרבויות המזרח: התשוקה והדחייה, ההיקסמות והגעגוע עומדים במרכזם של טקסטים המציעים שלל ייצוגים של "האחר" מן המזרח (הודו, פרס, ארצות ערב). את העניין והחקירה הלשוניים, הפילוסופיים</p>	<p>ד"ר מיכל בן חורין יום ראשון, 14:00</p>	<p>רומנטיקה ותרבויות אקזוטיות 33-066-01</p>

<p>והפואטיים של תרבויות "אחרות", "מרוחקות", יש להבין כחלק בלתי נפרד מפרויקטים של הגדרת העצמי ועיצוב זהות לאומית גרמנית בעת המודרנית. במהלך הקורס נתחקה אחר הגילויים הספרותיים והפילוסופיים-אסתטיים של זיקה בין-תרבותית זו ביצירות מפרי עטם של הוגים ויוצרים שפעלו בגרמניה משלהי המאה השמונה עשרה ועד לשליש הראשון של המאה התשע עשרה.</p> <p>מטרת הקורס לאפשר לסטודנטים להתוודע למגוון יצירות וטקסטים החושפים זיקה בין-תרבותית (מערב ומזרח). מעבר לקריאה צמודה בטקסטים מז'אנרים פואטיים שונים, הסטודנטים יכירו מושגי יסוד מהשיח ומהדיון התיאורטי באוריינטליזם ובפוסט-קולוניאליזם, וירכשו כלים לעיון ביקורתי הנוגע לייצוג "האחר".</p>	<p>סמ' ב'</p>	
<p>הקורס בוחן כיצד מצליחה הסיפורת "לקרוא מחשבות" ולבטא רבדים שונים של התודעה (מודעים ולא מודעים, מילוליים ולא מילוליים), וכיצד מתבטא הדבר בלשון ובמרקם של הטקסט, ביחס בין הדמות והמספר ובשילוב בין מציאות חיצונית ופנימית. במקביל לקריאת מבחר טקסטים מן המאה ה-19 וה-20 (ביכנר, דוסטויבסקי, מוסיל, קפקא, ג'ויס, וולף, ולאס ואחרים), נדון ביחסי הגומלין שבין הספרות והפסיכולוגיה, כפי שהם באים לביטוי בניסיונם של שני התחומים להבין ולייצג את העולם הפנימי.</p>	<p>ד"ר אילה עמיר יום שני, 12:00 סמ' א'</p>	<p>בין ספרות לפסיכולוגיה: העולם הפנימי בסיפורת 33-067-01</p>
<p>בקורס ייבחנו היחסים בין הספרות לפסיכואנליזה. באמצעות קריאה במספר מאמרים מייצגים שבהם נידונו יצירות ספרות, סופרים או מעשה היצירה (פרויד, ג'ונס, בונפרט, פלמן, ברמן, מרקוס אייפרמן ואחרים) ובטקסטים הסיפוריים שעליהם הם נסובים, נבחן כיצד שאלו הדיסציפלינות זו מזו ומה היו יחסי הכוחות ביניהן, נחקור את המצע המשותף למחקר הפסיכואנליטי-ספרותי וכיצד הפך מורכב עם השנים ונברר כיצד השפיע השיח הבינתחומי על דרכי הפרשנות וההבנה מהו סיפור, מהו טקסט ומהי פרשנות.</p> <p>מבחינת מהלך הקורס, הקורס יעקוב אחר ההתפתחות שחלה ביחסים בין הספרות והפסיכואנליזה – מן הגישה המתמקדת במחבר ובמערך הנפשי שלו כפי שהוא בא לביטוי ישיר לטקסט אל הגישה בשבילה הספרות והפסיכואנליזה שניהם שדות הרמנויטיים המקיימים יחסי גומלין שיוויניים</p>	<p>ד"ר אילה עמיר יום שני, 12:00 סמ' ב'</p>	<p>ספרות ופסיכואנליזה 33-069-01</p>

<p>הקורס יסקור את תולדות הקומדיה בצרפת, מימי הביניים ועד המאה ה-20. דיון מיוחד יוקדש למחזאים שהם עמודי הקומדיה הצרפתית, תוך כדי ניתוח של יצירותיהם הבולטות.</p> <p>רוב הקורס יעסוק ביצירות התיאטרון אבל מספר הרצאות יוקדש להשפעת התיאטרון על הקולנוע הקומי (עיבוד מחזות לקולנוע; גלגול מוטיבים וסיטואציות קומיים ביצירות קולנועיות).</p> <p>הקורס מחולק לפי תקופות ומחברים.</p> <p>תנועות ומחזאים אשר יידונו: הפרסה של ימי הביניים, מולייר, בומרשה, דידרו, מריבו, תיאטרון ה"בולבר" (לביש, קורטלין, פיידו), תיאטרון האבסורד (יונסקו), מחזאים יהודיים, יסמינה רזה ועוד. יצירות קולנוע מ-אריק רומר, פרנסואה טריפו, אריאן מנושקין, ז'ראר אורי, פרנסיס וובר, ועוד.</p>	<p>פרופ' יהושע אלקולומברה יום שני 14:00 שנתי</p>	<p>לצחוק עם הצרפתים – תולדות הקומדיה בצרפת 33-653-01</p>
<p>מטרות על:</p> <p>(1) לבדוק כיצד שאלות אתיקה נידונות בתיאטרון היווני העתיק ובפרט <u>בטרגדיה היוונית</u>.</p> <p>(2) לבדוק כיצד שאלות אלו חוזרות בתיאטרון האירופאי המודרני (מאות ה-20 - 21) ובקולנוע.</p> <p>(3) לפתח כלים תיאורטיים העוזרים למיפוי הערכים והשאלות, מתוך תשומת לב לפואטיקה של הטקסט ולאמצעי הבימוי.</p> <p>מטרות ספציפיות:</p> <p>הדיון המרכזי יתמקד סביב <u>שאלה כללית אחת</u>, ופיתוחה בשתי יצירות, אחת מן התיאטרון היווני ואחת מן התיאטרון המודרני. עוד דוגמאות יובאו ממורשת התיאטרון האירופאי ומן הקולנוע.</p> <p>אשר למרכיב התיאורטי, מלבד הספרות המחקרית המוקדשת ליצירות הנידונות, נקדיש מקום מיוחד ל<u>פואטיקה לאריסטו</u></p>	<p>פרופ' יהושע אלקולומברה יום שני 16:00 סמינריון, שנתי</p>	<p>שאלות אתיות בטרגדיה היוונית וגלגולן המודרני בתיאטרון ובקולנוע 33-481-01</p>
<p>בקורס נדון בסיפורים העוסקים בקשר שבין עולם החיים ועולם המתים ובמרחבים המשותפים לשניהם. באמצעות קריאה בסיפורים וצפייה בסרטים המתארים את יחסיהם של המתים עם החיים נלמד על הדרך שבה זוכרים וגם שוכחים את העבר בסין, בהונג-קונג ובמקאו, בטיוואן, בסינגפור, וכן בתפוצה הסינית באסיה ומעבר</p>	<p>ד"ר רן שאולי יום שני, 18:00 סמ' א'</p>	<p>סיפורי רוחות סיניים 33-187-01</p>

<p>לה. נתוודע גם להשפעה הגדולה של עולם הרוחות על הארכיטקטורה, על עיצוב הסביבה ואפילו על חיי האישות ועל הכלכלה בעולם הסיני. נלמד לנתח טקסטים בני זמננו העוסקים בנושא דרך התבוננות באספקלריה ההיסטורית.</p>		
<p>הקורס יעסוק בתיאוריות אינטרסטקטואליות שונות ויבחן אותן בטקסטים שונים, שהינם עיבודים לסיפור המקראי. התנ"ך הינו טקסט מכונן בספרות המערבית. משוררים וסופרים שונים כתבו טקסטים המבוססים על סיפורי התנ"ך בואריאציות שונות. הקורס יתמקד בתימות מרכזיות בסיפורי המקרא בספר בראשית ובגלגוליהן השונים בספרות המערבית החל מן המאה ה-17. בין התימות בהן יעסוק הקורס: בריאת העולם, אדם וחווה, קין והבל ועקידת יצחק. הטקסטים בהם נעסוק יהיו מתחום הפרוזה והשירה.</p>	<p>ד"ר ענת ברייר יום שלישי 10:00 שנתי</p>	<p>מבראשית לבראשיתיות 33-253-01</p>
<p>הקורס המוצע יבקש לבחון את השפעת תרבויות הודו, סין ויפן על ההגות, האמנויות והתרבות החזותית של המערב במאות ה-19 וה-20. יושם דגש עיקרי בקורס על המפגש בין המערב למזרח הרחוק במישור האסתטי והאמנותי. יידונו האופנים בו אמנים מערביים פונים יותר ויותר לדפוסים חזותיים של קומפוזיציה, צורה וצבע הניכרים בפרטי האמנות היפנית המגיעים למערב, באופן תדיר אך סלקטיבי, מהמאה ה-19 ואילך. בקורס תידון הנהירה המערבית אחר התרבות החומרית היפנית והסינית. בקורס תידון השפעתה של תרבות המזרח הרחוק על עיצוב וטעם במערב, ותרומתם של מודלים אמנותיים ועיצוביים לשינוי בתפישות האמנותיות במערב החל מהמחצית השנייה של המאה ה-19: באמנות פלסטית ובסימבוליזם בפרט, עיצוב, שירה, Japonisme, Art Nouveau.</p> <p>בקורס תידון מקומה של תרבות הפופ היפנית העכשווית-אנימציה ומנגה - בהיבט של תרבות ההמונים של המאה ה-20.</p> <p>הקורס יבקש לעמוד - ביחס להתעניינותו של המערב בתרבויות ובצביליזציות של המזרח הרחוק - על שני מניעים או דחפים עיקריים, הדחף לגלות ולדעת עולמות זרים ואקזוטיים והדחף המופנה כלפי פנים לשינוי דפוסי חשיבה ולחיפוש אחר מקורות השראה, אסתטיים ורגשיים, שונים מאלה שבמערב. תידון ההבחנה כי דמותן ודימוין של תרבויות המזרח הרחוק הן פועל יוצא של דפוסי חשיבה ולמידה, דפוסי יצירה והבחנה אסתטיים מחד, ושל נסיבות היסטוריות ייחודיות מאידך.</p>	<p>ד"ר דומיניק לוי יום שלישי, 10:00 שנתי</p>	<p>השפעת תרבויות מזרח אסיה על האמנות המערבית 33-192-01</p>

<p>מטרת הקורס היא הכרת ספרות הבארוק האירופית ודרך התפתחותה. הקורס יעסוק הן בהגדרת התקופה על הנושאים השונים שהעסיקו את הכותבים בני התקופה והן בהכרת סגנונה המיוחד של הכתיבה הבארוקית. כמו-כן יעסוק הקורס בכותבים מרכזיים בבארוק האירופי כמו מארינו (איטליה), גונגורה(ספרד), דן (אנגליה), ברדסטריט (ניו אינגלנד), סור חואנה אינס דה לה קרוז (מקסיקו) ועוד.</p>	<p>ד"ר ענת ברייר יום שלישי 12:00 סמ' א'</p>	<p>בין אהבת האישה לאהבת האל 33-120-01</p>
<p>מטרת הקורס היא לסקור את הזרמים השונים בשירת המאה ה-20 על רב-גוניותם. תוכן הקורס: הקורס בנוי בצורה כרונולוגית, כך שהוא עוקב אחרי התפתחות הזרמים השונים במאה ה-20 החל מן הזרמים המודרניים של ראשיתה ועד לזרמים הפוסט-מודרניים שצצו ועלו לאחר מלחה"ע השנייה.</p>	<p>ד"ר ענת ברייר יום שלישי, 12:00 סמ' ב'</p>	<p>זרמים בשירת המאה ה-20 33-122-01</p>
<p>מטרות הקורס: מהו היפה? מהי האמנות? מטרת הקורס היא לעיין בתיאוריות מרכזיות של פילוסופיית האסתטיקה המודרנית מן המאה ה-18 ואילך ולהבהיר את זיקתן לתיאוריות ספרותיות, לזרמים תרבותיים, ולז'אנרים ספרותיים. יושם דגש על השאלה כיצד האסתטיקה הפילוסופית מהווה תשתית לזרמי תיאוריה ספרותיות במאה העשרים.</p> <p>תיאור הקורס: סקירת התיאוריות תברר שאלות אסתטיות בהקשרן הספרותי, כגון: מהות היופי; האמנות כמדיום ליפה; הייצוג האמנותי; האובייקט האסתטי; התהליכים האפיסטמולוגיים (תודעתיים) של השיפוט האסתטי; אמנות ומדע; אמנות כגאולה מסבל; יופי חופשי ויופי נילוה; הגאון האסתטי; האונטולוגיה של מעשה האמנות. לאחר סקירה שלצמיחת האסתטיקה הקלאסית ביוון, תילמדנה בהרחבה משנותיהן של ההוגים מן האסתטיקה הגרמנית: אלכסנדר גוטליב באומגרטן, עמנואל קאנט, שלינג, האחים שלגל, פרידריך שילר, ארתור שופנהאואר, גיאורג היגל פרידריך ניטשה, מרטין היידגר, ולדוויג ויטגנשטיין.</p>	<p>ד"ר שלומי מועלם יום שלישי 12:00 הרצאה/ סמינריון שנתי</p>	<p>חידת היופי: אסתטיקה מודרנית 33-352-01-02</p>
<p>מטרות הקורס (מטרות על / מטרות ספציפיות): מטרת הקורס להציג, מתוך מבחר רחב של יצירות מן עולם היווני והרומי העתיק, תפיסות מיתולוגיות שונות על נפש האדם. יושם דגש על ההשוואה עם תפיסות הקיימות במזרח התיכון העתיק (מצרים, בבל, ישראל). בין השאלות אשר יידונו: הגדרות הנפש וכוחותיה; היחס בין גוף ונפש; הנפש ועולם האלים: תופעות החלום, הנבואה, והשיגעון ("mania"); גורל הנפש אחרי המוות. תוכן הקורס: (רציונל, נושאים)</p>	<p>פרופ' יהושע אלקולומברה שלישי, 16:00 שנתי</p>	<p>הנפש והמיתוס 33-009-01</p>

<p>הקורס מחולק לפי תקופות ומחברים. הסופרים או היצירות אשר יידונו: הומרוס, הסיודוס, פינדרוס, אוריפידס, אפלטון, וירגיליוס, אובידיוס, אפוליאוס. ספר המתים של מצרים הקדומה, מיתוסי בבל הקדומה, סיפורי המקרא ואגדות חז"ל על הנפש וגורלה.</p>		
	<p>פרופ' רינה לפידוס שלישי, 16:00 שנתי</p>	<p>בין גברים לנשים בספרות הרוסית 33-381-01</p>
<p>הקורס יעסוק בסוגיות התיאורטיות הנוגעות לקשר בין הספרות והאמנויות הוויזואליות ול"מפנה המרחבי (Spatial Turn)" שהתחולל בביקורת הספרות בעידן שלנו. נפתח בשאלה כיצד מייצר סיפור מציאות נראית וכיצד הוא פועל על הדמיון הוויזואלי של הקוראים. נברר מה בין טקסט ספרותי ובין ציור, צילום וסרט – האם ניתן לשאול מושגים ותיאוריות משדה לשדה, או שיש פער בלתי ניתן לגישור בין מילה ותמונה? נלמד על מושגים כגון, אקפרסיס, פוטו-טקסט ו mise en - abyme. ככל זאת תוך קריאה בטקסטים שבדקו את הגבולות בין האמנויות או שילבו ביניהן והתבוננות או צפייה ביצירות (ציור, צילום, קולנוע ווידאו-ארט) שיש בהן התייחסות לטקסטים ספרותיים או דיאלוג עם המדיום הספרותי והנרטיבי.</p>	<p>ד"ר אילה עמיר רביעי, 10:00 שנתי</p>	<p>השיח בין האמנויות: ספרות, אמנות, צילום קולנוע 33-089-01</p>
<p>להינדואיזם קורפוס ספרותי רחב ממדים ואשר היצירות הקלאסיות שבו כתובות רובן ככולן בסנסקריט. הקורס יעסוק בספרות הקלאסית של ההינדואיזם הן בקטגוריית השרוטי והן בקטגוריית הסמריטי ובכלל זה באופנישדות, במהאבהרטה, בבהגווד גיטא, בדהרמה שאסטרט ובבהגוטה פוראנה. הקורס יכלול קריאה ודיון ביצירות האלה בתרגומים לעברית ולאנגלית.</p>	<p>ד"ר איתמר תיאודור רביעי, 10:00 סמ' ב'</p>	<p>עיון בספרות הקלאסית של ההינדואיזם 33-185-01</p>
<p>בעת העתיקה הכריז אפלטון כי בין הספרות לפילוסופיה קיימת "מחלוקת עתיקה, מאז ומעולם". כיצד מתייחסים סופרים ומשוררים לאידאל החשיבה התיאורטית וכיצד קסם הכתיבה הספרותית משמש פילוסופים בכתיבתם? כיצד שפת ה"מיתוס" החלומית והפראית מתמזגת עם חשיבת ה"לוגוס" המבקשת את הבהירות המושלמת? האם ישנן פילוסופיה-ספרותית וספרות-פילוסופית? מטרת הקורס היא לברר שאלות אלו באופן השוואתי, בטווח נרחב המשתרע על טקסטים מהעת העתיקה ועד המאה העשרים וכן בעיון בטקסטים מתרבויות המזרח והמערב. נעסוק בטקסטים מתוך יוון הקלאסית, ההלניזם, הרומנטיקה הגרמנית, המודרניזם</p>	<p>ד"ר שלומי מועלם רביעי 12:00 שנתי הרצאה/סמינריון</p>	<p>החיפוש האינסופי: ספרות ופילוסופיה בדיאלוג 33-391-01/02</p>

<p>האירופאי, הטאואיזם הסיני והזן-בודיהיזם ביפן. דגש מיוחד יינתן לכתבי אפלטון, לוקרציוס, ניטשה, בורחס, צ'אנג-טסה.</p>		
<p>בקורס זה ייסקרו הזרמים העיקריים של ביקורת הספרות והתרבות במאה ה-20: הפורמליזם הרוסי, הביקורת החדשה, הסטרוקטורליזם, זרמי תגובת הקורא, הדעה-קונסטרוקציה, הפמיניזם, הפסיכואנליזה, ההיסטוריוציזם החדש והפוסט-קולוניאליזם.</p>	<p>ד"ר אילה עמיר רביעי, 12:00 סמ' א'</p>	<p>זרמים בתיאוריה של המאה ה-20 31-506-01</p>
<p>בקורס ייבחנו תופעת הקריאה ומעמדו של הקורא ממגוון פרספקטיבות, והוא ייבחנו בין עיון תיאורטי לקריאה ביצירות ספרות. נסקור את השינוי שחל במעמדו של הקורא – מן התפיסה הספרותית הטרהנית שבה הקורא הוא הבניה העולה מן הטקסט (הקורא האידיאלי) לתפיסות העוסקות בקוראים ממשיים מן הבחינה הפסיכולוגית (הטקסט כאתר לעיבוד תכנים נפשיים), ההיסטורית (הקריאה כמפגש טנטטיבי בין תקופות), המגדרית והאתנית (הקריאה כנגד צפנים דכאניים) והתרבותית בכלל. כן תיבחן תופעת הקריאה כחוויה של השתקעות (immersion) או מעתק (transposition) לעולם מקביל תוך השוואה לפעילויות אחרות בתרבות העכשווית ובמרחב הוירטואלי (משחקי תפקידים, משחקי מחשב, מציאות מדומה וכו'). בצד עיון בטקסטים ביקורתיים הממוקדים בקוראים ובדמיון הקריאה (איזר, פיש, פרויד, הולנד, פטרלי, יאוס) נקרא יצירות ספרות שהקורא מרכזי בהן כתימה או כעקרון מבני (קאלווינו, שלינק, אנדה). אם ישאר זמן נצפה בקטעים מסרט או שנים הנותנים ביטוי לנושא זה (נערת קריאה, הסיפור שאינו נגמר).</p>	<p>ד"ר אילה עמיר רביעי, 12:00 סמ' ב'</p>	<p>קוראים וקוראות: היבטים ספרותיים, פסיכולוגיים ותרבותיים 31-507-01</p>
<p>מטרת הקורס המרכזית היא להצביע על הפריזמה האחת והקוהרנטית מבעדה בודלר משקיף בעת ובאונה אחת על עצמו, על נפשו וזכותיבתו מחד, על הזמנים והמרחב התרבותי והחברתי לתוכן הוא חיי, מאידח. בין פרחי הרועה והפאמות הקטנות בפרוזה לבין כתיבתו הפובליסיסטית על האמנות והספרות של זמנו מתקיים רצף אינטלקטואלי, אמנותי ורגשי המאיר את האשי והזמנים בהם חיי במחצית השני שח הנהמאה ה-19, הארה מדוייקת, נבואית ומפוקחת בלעדיה יקשה על תפישתינו את המודרניות דאז וזו של ימינו. הצגה הפריזמה הבודלריאנית תידרש להציג את הזיקה בין החטיבות השונות של יצירתו סביב מספר נושאים ומושגים המושרשים בשיח הפילוסופי והאסתטי של תקופתו: היופי, היופי המודרני, הטבעי והמלאכותי, זיכרון העבר והתמכרות להווה,</p>	<p>ד"ר דומיניק לוי רביעי, 14:00 סמ' א'</p>	<p>פרחי הרוע- דמות היופי בשירה ובאמנות המאה ה-19 33-111-01</p>

<p>לחדש ו למשתנה, הבדידות והניכור להם העיר המודרנית משמת להם במה ותפאורה.</p>		
<p>הקורס יבקש להציג את התפישות האסתטיות ואת עשייה האמנותית והספרותית של שתי התנועות המרכזיות בהגות ובאמנות של המעבר בין המאה ה-19 למאה ה-20 [משנות ה-80 לשנות ה-20 של המאה ה-20] הסמבוליזם והסוריאליזם, ולהצביע על המשכיות רעיונית ונושאת מחד, ועל שבירת רצף המסורת בה שרוי עדיין הסמבוליזם מאידך. ההגות הסוריאליסטית על הלא מודע, ועל ייצוגיו/הפעותיו בכתיבה, בציור, ובצילום, כינו דפוסים רדיקלים ולעיט הפוכים מאלו של הסמבוליזם. המהפיכה המתחוללת בעקר בתחום האמנות הפלסטית מצביעה על הינתקות מהמיתוסים הספרותיים ששימשו השראה לסמבוליזם ומביבודו מרצון מהחיים המודרניים, ועל הפיכת תרבות ההמונים, תרבות חזותית וטכנולוגית מודרנית, למצע ממשי, לחומר גלם בו ובאמצעותו יחספו המהוואים הכמוסים, האישיים והקולקטיביים. סיבת הייחוס של חלק מהפערים טמון בתמורות שחוללה מלחמת העולם הראשונה וקייומה תנועת ה Dada שהיוו חייך משמעותי בין שתי התפישות שידונו בקורס. ולעומת זאת, חלק מהסוריאליסטים עוקפים את הארועים הללו וממשיכים לחסוף זיקה עמוקה לסמבוליזם ולרומנטיציזם</p>	<p>ד"ר דומיניק לוי רביעי, 14:00 סמ' ב'</p>	<p>אחים ואויבים: סימבוליזם וסוריאליזם בשירה ובציור 33-113-01</p>
<p>הקורס יסקור את התפתחותו ההסטורית, הפילוסופית והספרותית של ההינדואיזם הקדום תוך דגש על גלגוליי מושג ה"מוקשה" כאידיאל שחרורו של האדם מן הסבל וגאולתו-העצמית. סקירת ההינדואיזם תתחיל בספרות הוודית הקדומה ובפולחני הקורבן הנלווים אליה. לאחר מכן נעיינ ב"מגילת היערות" של ספרות האופנישדות, המציגה את העקרונות של הפרישות ומציאת העצמי (אטמן). בשלב הבא נסקור את ששת הזרמים של הפילוסופיה ההודית (דראשנות) כאמצעים מקבילים להשגת השחרור.</p>	<p>ד"ר שלומי מועלם רביעי, 16:00 סמ' א'</p>	<p>החיפוש אחר הגאולה בהודו העתיקה 33-328-01</p>
<p>הבודהיזם הקדום ו"ארבעת האמיתות הנאצלות" של הבודהא שהתפתח בהודו במאה החמישית לפני הספירה התגלגל לסין באסכולת ה"מהאינה" הבודהיסטית במאה השישית. שילובו של המהיינה עם המיסטיקה של הטאוואיזם בסין הוליד את זרם הצ'אן, שהפך לזן-בודהיזם היפני. יסקרו עקריי הזן בודהיזם בשני הזרמים העיקריים: סוטו-זן, רינזאי-זן, תוך דגש על שילובם של ספרות, מיסטיקה ומדיטציה.</p>	<p>ד"ר שלומי מועלם רביעי 16:00 סמ' ב'</p>	<p>זן-בודהיזם: ספרות, מיסטיקה ומדיטציה 33-321-01</p>

<p>הקורס ייבחן את הקשר שבין המציאות וייצוגה בפרוזה, או יותר נכון בנושא של הנישואים והאהבה ומה שביניהם וכיצד משתקף נושא זה בתוך הפרוזה. נקודת המוצא של הקורס תהיה, כי יצירה ספרותית איננה נכתבת בחלל מסויים וכי אי-אפשר להפריד בין היצירה הספרותית למציאות בה היא נכתבת. נעסוק בהתפתחויות ההיסטוריות והתאולוגיות של נושא הנישואים ונבחן את השתקפותן הישירה או המהופכת ביצירות ספרותיות מגוונות החל מן הרומן היווני העתיק, דרך הרומנסות והסיפורים הקצרים ונקנח ברומן מן המאה ה-18.</p> <p>תוכן הקורס: הקורס יעסוק ביצירות בפרוזה החל מן התקופה הקלאסית (דפניס וחלואה ללונגוס), דרך ימה"ב (הרומנסות של כרטיאן דה טרוא, הל"י של מארי דה פראנס, צ'וסר סיפורי קנטרברי ומותו של ארתור לסר תומס מלורי), הרנסאנס (בלפאגור למקיאולי) וכלה במאה ה-16 (ההפטמרון למרגריט דה נאוואר), במאה ה-17 (מאדם דה לה פייט הנסיכה דה קליו) ובמאה ה-18 (מנון לסקוו לפרבו).</p>	<p>ד"ר ענת ברייר חמישי 10:00 שנתי</p>	<p>נשואים ואהבה בפרוזה 33-026-01</p>
<p>קורס זה מבקש להתחקות אחר גלגוליו של אחד המוטיבים האניגמטיים והפופולאריים ביותר בתרבות המערב: הגביע הקדוש. אנו נכיר את ייצוגיו השונים בטקסטים מימי הביניים, ואת גלגוליו המאוחרים בספרות ילדים מודרנית. הקורס מחולק לשלוש חטיבות תוכן:</p> <p>א. מבוא – בו יתודעו הסטודנטים לתולדות המיתוס הארתוריאני, אשר במסגרתו עתיד לצמוח מיתוס הגביע הקדוש.</p> <p>ב. קריאה צמודה של הפרסוול לכרטיאן דה טרואה (המאה ה-12). טקסט המהווה אבן פינה בהתפתחות הספרותית של מוטיב הגביע-הקדוש. קריאת טקסט זה תלווה בהשוואות לטקסטים מרכזיים אחרים מימה"ב, בהם: סר גאווין והאביר הירוק, ומסע החפש אחר הגביע הקדוש (ממחזור הוולגטה).</p> <p>ג. בחינת גלגולו ומימושו של מוטיב זה ביצירתו של הסופר המודרני (וחוקר ימי הביניים) ק.ו.לואיס, סדרת נרניה.</p>	<p>ד"ר לילי גלזנר מתקשב, שנתי</p>	<p>הגביע הקדוש 33-088-01</p>

<p>כולנו מכירים וכולנו יודעים ספרות ילדים מהי. האמנם?! קורס זה מזמין את הסטודנטיות והסטודנטים לבחון שאלות יסוד, בהן: מהי ספרות ילדים? מיהם הנמענים של ספרות ילדים? מה בין ספרות ילדים לבין ספרות חוצת גבולות (Crossover Literature)? הקורס מחולק לשלוש חטיבות תוכן: א. מבוא – בו נתמקד בתולדותיה של ספרות הילדים עד המאה ה-19. ב. החטיבה המרכזית של הקורס – מגמות ושינויים בספרות ילדים מן המאה ה-19 ואילך. ג. החטיבה השלישית של הקורס – סיכום הקורס דרך בחינת גילגולי מעשיה מימה"ב ועד ימינו.</p>	<p>ד"ר לילי גלזנר חמישי, 14:00 סמ' א'</p>	<p>ספרות ילדים-ממעשיות האחים גרים עד הארי פוטר 33-070-01</p>
<p>הקורס יעסוק ביצירות ספרות ואגדות עם אירופאיות הכוללות מסרים אנטישמיים. מגוון המסרים האלה רחב וכולל סמלים יהודיים, התייחסויות למבנה גופו של היהודי, הנתונים הפיזיולוגיים שלו, דיבורו, דרך החשיבה שלו, סוגי המזון שהוא אוכל, עיסוקו, מהותו, כישוריו – שכולם שונים מאלה של הלא-יהודיים וכולם רעים ונפסדים, כפי שהספרות האנטישמית מתארת אותם, תוך דה-הומניזציה ודמוניזציה של היהודי. המסרים האנטישמיים האלה משוקעים ביצירות ספרות ובאגדות עממיות רבות ומונחים בתשתית התרבות האירופאית. ללא הבנה נכונה של המסרים האלה אין אפשר להבין נכונה את תרבות אירופה וספרותה.</p>	<p>פרופ' רינה לפידוס ראשון, 16:00 שנתי</p>	<p>אנטישמיות ביצירות ספרות ובאגדות עם אירופאיות 33-199-01</p>
<p>הקורס בוחן מקבץ סוגיות הנוגעות לתרבויות הזיכרון ולשאלות של עדות ותיעוד בגרמניה ובישראל לאחר השואה. במסגרת הקורס נעסוק בהיבטים שונים של השיח התרבותי הנגזר ומוסיף להגיב על הקטסטרופה של מלחמת העולם השנייה, תוך בדיקה של נקודות ממשק, דמיון והבדל, ויחסי-הגומלין, באשר הם קיימים, בין המרחבים הגרמני והישראלי ובין המדיומים השונים של הייצוג. אנו נדון במגוון שאלות הנוגעות לתחומי ידע שונים כגון: הקונפליקט הבין-דורי, שיח מולדת וגלות, שאלת המסורת ואופן ההתכתבות עמה.</p>	<p>ד"ר מיכל בן חורין שלישי, 10:00 סמינריו, שנתי</p>	<p>תרבויות של זיכרון: ישראל וגרמניה לאחר השואה 33-404-01</p>

<p>מאז העת המודרנית לתיאטרון בגרמניה נודע תפקיד מכריע בעיצוב הסובייקט. הייצוג המרובד של מגוון מצבים אנושיים על הבמה אפשר התבוננות בהתמודדויות אנושיות, חברתיות ופוליטיות. יתרה מכך, לא אחת שימשה הדרמה המוצגת בפני הקהל מרחב לחשיפה או לערעור על תפיסות עולם ואידיאולוגיות. כחלק בלתי נפרד של התחום הציבורי, היווה התיאטרון את אחת הזירות המרכזיות יותר לביקורת תרבות. במסגרת הקורס נבקש לבחון קביעות אלה, תוך התמקדות בארבעה מקרי מבחן מובהקים: מדובר בארבעה מחזאים שפעלו בגרמניה ובאוסטריה במאות ה-19 וה-20. נשאל, בין היתר, כיצד היבטים שונים במחזותיהם הציבו אתגר ובה בעת תרמו לשאלת הייצוג האסתטי, התיאטרלי, והפרפורמטיבי של יחסי כוח, שררה ודיכוי, חמלה וצער על האבדה.</p>	<p>ד"ר מיכל בן חורין שלישי, 12:00 סמ' א'</p>	<p>משחק מסוכן: תיאטרון גרמני במאות ה-19 וה-20 33-052-01</p>
<p>מה הופך מיתוס לאקטואלי? ואיזה תפקיד מוענק לו בתרבות לתקופותיה השונות? הקורס בוחן את הייצוג של דמויות מיתיות ותבניות מן המיתולוגיות הקלאסיות בספרות הגרמנית המודרנית. במהלכו נבדוק מדוע סופרות וסופרים גרמנים נדרשים אל דימויים של נבואה והתגלות, הקרבה, חורבן ותקומה, ואיזה תפקיד ממלאים אבות כקרונוס ואודיסאוס או בנות כקסנדרה ואיפיגניה במרחב פואטי המתעצב מתוך זיקה לדילמות ולקונפליקטים הנגזרים מהתנאים של העידן המודרני.</p>	<p>ד"ר מיכל בן חורין שלישי, 12:00 סמ' ב'</p>	<p>גלגולי המיתוס בספרות גרמנית מודרנית 33-048-01</p>